

Program rozvoja obce Záhradné na roky 2015 - 2022

Názov	Program rozvoja obce Záhradné na roky 2015 – 2022
Územné vymedzenie	Prešovský kraj, obec Záhradné
Územný plán obce schválený	Áno
Dátum schválenia PRO	03.11.2015
Dátum platnosti	12/2022
Verzia	1
Publikovaný verejne	www.obeczahradne.sk

Obsah

Úvod	3
1. ANALYTICKÁ ČASŤ	7
1.1. Analýza vnútorného prostredia	7
1.2. Analýza vonkajšieho prostredia	23
1.3. Zhodnotenie súčasného stavu územia	24
2. STRATEGICKÁ ČASŤ	25
3. PROGRAMOVÁ ČASŤ	27
4. REALIZAČNÁ ČASŤ	35
4.1. Organizačné zabezpečenie realizácie PRO	35
4.2. Akčný plán	36
4.3. Monitorovanie a hodnotenie PRO	37
5. FINANČNÁ ČASŤ	41
5.1. Indikatívny finančný plán PRO	41
ZÁVER	44
PRÍLOHY PROGRAMU ROZVOJA OBCE ZÁHRADNÉ	46

Úvod

Program rozvoja obce (ďalej len PR), je základným a kľúčovým dokumentom obce, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. Hlavným dôvodom pre vypracovanie Programu rozvoja obce Záhradné bolo zapojenie koordinácie jednotlivých subjektov pôsobiacich v obci pri rozvoji územia obce, formulovaní spoločných cieľov, plánovaní aktivít a projektov. Tento dokument zároveň vytvára predpoklady na možnosť širšieho zapojenia sa do procesu čerpania prostriedkov z fondov EÚ, z podporných a rozvojových programov v rámci národných zdrojov.

Na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a jej územia boli stanovené strategické ciele a priority rozvoja, ktoré naplňajú víziu ďalšieho smerovania rozvoja obce. Program rozvoja obce predstavuje smer, akým sa obec Záhradné chce uberať a prostredníctvom navrhnutých opatrení oživovať sociálny, ekonomický a kultúrny rozvoj obce. Pri tvorbe Programu rozvoja obce sa uplatňoval participatívny prístup, ktorý priniesol pre samosprávu pohľad a názory občanov, ktorí územie a život v obci poznajú najlepšie.

Program rozvoja obce poskytuje komplexný pohľad na to, aká obec je a akou by chcela byť. Vízia o smerovaní obce stanovená v PR, vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy obce a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, prípadne rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod. Tento dokument má zásadný význam pre rozvoj obce a jeho existencia je podmienkou pri získavaní finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov v programovom období 2015 - 2022.

PR obce Záhradné bol vytvorený spoluprácou hlavných aktérov z územia. Pri zahájení procesu spracovania bol zriadený riadiaci tím, tvorený zástupcami obce a externým pracovníkom a pracovnou skupinou. Riadiaci tím bol zodpovedný za koordináciu procesu prípravy a realizácie PR a pozostával z garanta PR (starosta obce), poslanca obecného zastupiteľstva, administratívnej pracovníčky obce a keďže sa príprava PR realizovala v spolupráci s externou firmou, členom riadiaceho tímu je aj externý odborník. Pracovná skupina sa skladala zo zástupcov funkčných komunít a predstaviteľov rôznych oblastí verejného života obce – mládež, dôchodcovia, podnikateľský sektor, školstvo a kultúra.

Členovia pracovnej skupiny prezentovali svoj pohľad na rozvojové priority obce, ktoré boli premietnuté do pripravovaných aktivít v krátkodobom alebo strednodobom horizonte. Predpokladané obdobie spracovania PRO bolo stanovené na jún 2015 až september 2015, z dôvodu zdĺhavejšieho riešenia jednotlivých častí bol termín predĺžený do novembra 2015.. Časový harmonogram umožnil poslancom a obyvateľom aktívne sa zúčastňovať na procese prípravy strategického plánovacieho dokumentu, prípadne koordinovať strategické plánovanie v území s prípravou iných strategických plánovacích dokumentov.

Do spracovania PR obce Záhradné dostali príležitosť vstúpiť všetci obyvatelia obce vrátane podnikateľských subjektov, organizácií a inštitúcií z obce. Obyvatelia ako aj zástupcovia podnikateľských subjektov, organizácií a inštitúcií mali možnosť zapojiť sa do procesu programovania prostredníctvom rozhovorov a pripomienkovania pracovných verzií strategického programu. Tabuľka č. 1 zobrazuje spôsob zapojenia verejnosti do prípravy Programu rozvoja obce. Verejnosť bola informovaná o spracovávaní PRO hlavne prostredníctvom webovej stránky obce.

Tabuľka č. 1 Metódy zapojenia verejnosti do prípravy PRO

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	x		
Webová stránka obce	x	x	
Využitie existujúcich médií			
Informácie v obecnom rozhlase	x		
Stretnutia	x	x	
Informačné aktivity			
Telefónna informačná linka		x	
Stretnutia			
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov		x	x
Stretnutia s kľúčovými skupinami	x	x	
Návšteva v dotknutom území		x	
Riešenie problémov a metódy na dosiahnutie konsenzu			
Brainstorming		x	x
Rokovania			x
Nezávislí experti poskytujúci poradenské služby		x	x
Práca s expertmi			x

Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre širokú verejnosť	x	x	
Prieskumy verejnej mienky	x	x	
Poradné skupiny			
Pracovné skupiny			x

(zdroj: vlastné spracovanie)

Taktiež sa vyžadoval určitý čas na koordináciu strategického plánovania s inými plánovacími dokumentmi. Grafické znázornenie tohto procesu je v tabuľke č. 2

Tabuľka č. 2: Harmonogram spracovania PR obce Záhradné

Termín	August 2015	September 2015	Október 2015	November 2015
Úvod	x			
Analytická časť	x			
Strategická časť		x		
Programová časť		x		
Realizačná časť			x	
Finančná časť			x	
Verejné prerokovanie				x
Schválenie PRO obecným zastupiteľstvom				x

(zdroj: vlastné spracovanie)

Program rozvoja obce Záhradné na roky 2015-2022 bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja a bol predložený obecnému zastupiteľstvu na schválenie.

Tabuľka č. 3 Zámer spracovania PR

Názov dokumentu	Program rozvoja obce Záhradné na roky 2015 - 2022
Forma spracovania	Spracovanie PR bude vykonávať obec za pomoci externých odborníkov, v súlade s Metodikou na vypracovanie PR obce, verzia 2.0 (podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z.z.)

Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania PR bude manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu, ktorý je zodpovedný za celkovú koordináciu spracovania PR.		
	Riadiaci tím		
	Meno	Funkcia v obci	Činnosť v riadiacom tíme
	Róbert Tkáč	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu
	Ing. Peter Kačmár	zástupca starostu obce	Člen riadiaceho tímu
	Ing. Rastislav Oravec	Poslanec OZ	Člen riadiaceho tímu
	Mgr. Erika Rypáková	externý odborník	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa
Zriadená bude pracovná skupina zo zástupcov obce, ktorá bude zodpovedná za tvorbu obsahovej stránky PR obce Do spracovania PR bude zapojená aj verejnosť, a to formou získavania informácií prostredníctvom dotazníkov/ankiet, komunikácie a stretnutí s obyvateľmi.			
Obdobie spracovania	- obdobie spracovania 08/2015 – 11/2015 - harmonogram spracovania (samostatný dokument)		
Financovanie spracovania	Rozpočet obce		

(zdroj: vlastné spracovanie)

Program rozvoja obce pozostáva z :

- analytickej časti,
- strategickej časti,
- programovej časti,
- realizačnej časti,
- finančnej časti.

Program rozvoja obce Záhradné je dokumentom otvoreným a na základe výsledkov hodnotenia a stavu implementácie jednotlivých aktivít môže byť aktualizovaný a dopĺňaný.

1. ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť je založená na databáze informácií a ukazovateľov, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce. Analýza sa opiera aj o PHSR obce Záhradné na predchádzajúce obdobie. Predstavuje súčasný stav hospodárskej, sociálnej a ekonomickej stránky, infraštruktúry a životného prostredia. Na základe výsledkov analýzy a uvedomenia si silných a slabých stránok obce s možnosťami využitia príležitostí a eliminácie ohrození, boli stanovené priority rozvoja obce.

1.1. *Analýza vnútorného prostredia*

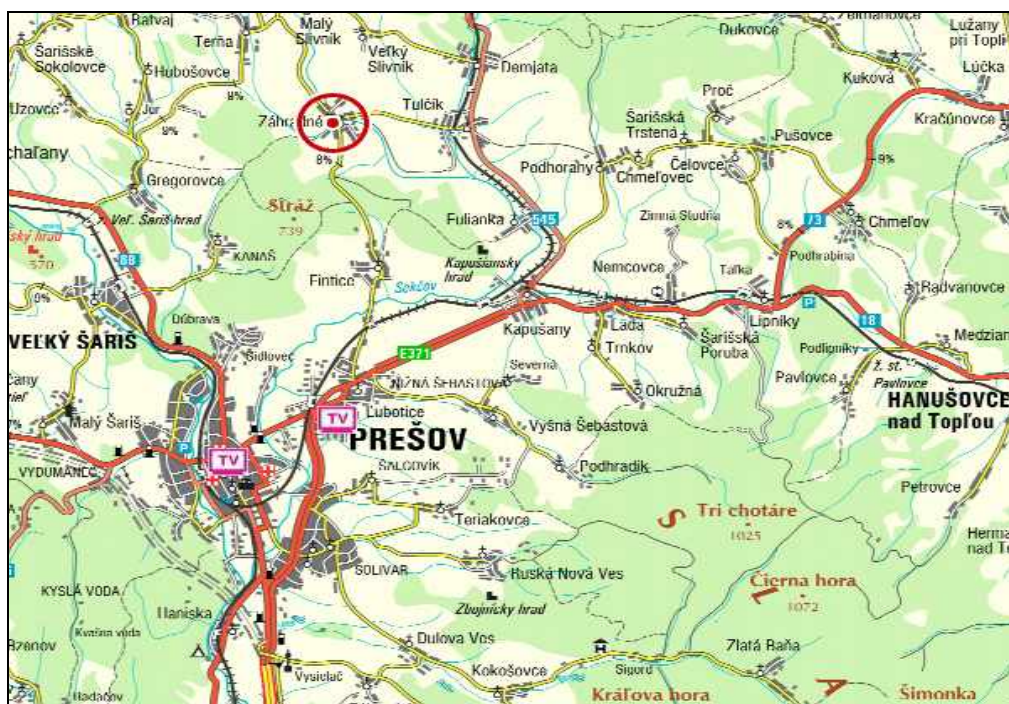
Charakteristika prírodných podmienok

Obec Záhradné sa nachádza cca 10 km severne od okresného mesta Prešov (5 km od hranice katastra mesta Prešov). Cez obec tečú potoky Ternianka a Mošurovanka. Obec leží blízko hlavnej severo-južnej urbanistickej osi, prechádzajúcej východným Slovenskom v smere Košice-Prešov-Bardejov, a aj regionálnej východo-západnej urbanistickej osi Prešov – Vranov n/T. - Michalovce. Obec sa rozkladá v kotline horského masívu Stráže, tvoriaceho južný okraj Spišsko – šarišského medzihoria. Je to údolie medzi Kapušianskym hradným vrchom a Čergovským pohorím. Stred obce je na križovatke Mošurov, Tulčík a Fintice. Z južnej časti obec obklopujú Barathura (Bratská hora), Stráž (740 m.n.m) a na západe dominuje Lysá stráž (696 m.n.m).

Geologické zloženie okolitých kopcov je vulkanického pôvodu. Prevláda tu hlavne andezit, ktorý slúži ako stavebný materiál v kamenných lomoch. Na stavbe územia sa podieľajú predovšetkým dva geologické útvary, a to terciér a kvartér. Kataster obce spadá do oblasti flyšových vrchovín. Celková rozloha katastra obce je 877,29 ha a hustota obyvateľstva predstavuje 111,82 obyvateľov na km². Rozsah zastavaného územia je cca 55,87 ha. Nadmorská výška geografického stredu obce dosahuje 322 m.n.m.

Obec má mierne teplú kotlinovitú klímu s priemernou teplotou dosahujúcou najnižšie úrovne v mesiaci január a najvyššie v mesiaci júl. Vzhľadom na klimatické podmienky vykurovacie obdobie trvá cca 220-240 dní v roku. Územný plán obce definuje obec ako sídlo s kompaktným tvarom a pomerne vhodným zónovaním.

Geografická poloha obce Záhradné v okrese Prešov:

Zdroj: www.mapy.zoznam.sk

Historický a kultúrny vývoj obce

Obec Záhradné je známa aj pod starým názvom SEDIKART, ktorý bol oficiálne používaný do roku 1948. Je jednou z najstarších obcí bývalej šarišskej stolice. Z archeologických nálezov sa tu objavil nález rímskej spony zo 4. storočia n. l. ako i ďalšie historicky cenné nálezy z doby rímskej (úlomok zásobnice) a slovanského osídlenia z obdobia 9. stor. n. l. (zásobnica). Tá časť obce, kde je teraz kostol, fara a škola je novšia časť obce.

Obec bola založená približne v rovnakom období ako Fintice, Kapušany, Tulčík a Chmeľov. Najstaršia písomná zmienka o obci je v donácii kráľa Ladislava IV. z roku 1285. Je však pravdepodobné, že osada Sedikart jestvovala niekoľko desaťročí pred r. 1285. Stará (pôvodná) osada sa nachádzala za potokom smerom k terajšiemu obecnému cintorínu. Tam bol lokalizovaný i starý kostol. Názov obce sa historicky menil Scegekerthe, Zedekrethe, Šedzikart a i.. Pravdepodobne v tretej štvrtine 13. storočia, kedy Sedikart patrila zemanom, bol z ich iniciatívy postavený kostol zasvätený sv. Štefanovi, prvému mučeníkovi. Sedikart bol sídlom farnosti aj v nasledujúcich storočiach. Od roku 1285 patrila osada veľkošarišskému kláštoru augustiniánov, a to až do začiatku reformácie, do polovice 16. storočia. Odvtedy patrila viacerým šľachtickým rodom (Vernerovcom (Wernherovcom), Tordaiovcom, Orleovcom, Loniaoovcom, Hoffmanovcom atď.). Stál tu tiež kostol sv. Filipa a Jakuba uprostred starej časti dediny, ktorý však do 19. storočia postupne zanikol. Dnes sa v obci nachádzajú dva rímskokatolícke kostoly, z ktorých starší zasvätený sv. Štefanovi prvému

mučeníkovi slúži ako Dom nádeje a Kostol Sedembolestnej Panny Márie zo 70. rokov 20. storočia, ktorý je farským kostolom.

Z hľadiska hospodárskeho sa obyvatelia obce zaoberali tradičným poľnohospodárstvom a ovocinárstvom. Koncom 19. storočia tu fungovala tehelňa, mlyn, liehovar a kameňolom. Pri Ternianke bol mlyn, o ktorom je správa z roku 1543. Dedina okolo roku 1600 pozostávala z 32 obývaných poddanských domov, mlyna, kostola, fary a školy. Aj po úbytku sedliakov a obývaných domov bol Sedikart koncom 16. storočia pomerne veľkou dedinou. Počet obyvateľov obce sa od polovice 18. storočia postupne zvyšoval. Primárnym spôsobom obživy miestneho obyvateľstva zostalo poľnohospodárstvo. V roku 1878 tu bol postavený liehovar veľkostatkárov.

Pôvodne obec patrila k okresu Bardejov a k notáriu v Terni. Od roku 1910 patrila do okresu Prešov. Medzi významné historické medzníky obce patrí rok 1916, kedy bola dostavaná terajšia škola. V roku 1925 tu bol založený dobrovoľný hasičský zbor. Počas druhej svetovej vojny bola obec bombardovaná nemeckými lietadlami, a to 2. septembra roku 1944. V tento deň sa dodnes v obci koná spomienková akcia na bombardovanie. V roku 1950 bola slávnostne otvorená pravidelná autobusová doprava medzi Prešovom a obcou Záhradné.

Historická mapa šarišskej župy s polohou obce Záhradné (Sedikert)

Zdroj: <http://lazarus.elte.hu/hun/maps/1910/saros.jpg>

Demografia a ľudské zdroje

Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Záhradné medzi stredne veľké obce okresu Prešov. Z pohľadu národnostného zloženia je obec obývaná vo veľkej väčšine obyvateľmi hlásiacimi sa k slovenskej národnosti (cca 98%), zvyšok tvoria obyvatelia hlásiaci sa k českej a rusínskej národnosti. Veková štruktúra obyvateľstva obce korešponduje s celospoločenskými trendmi celkového nárastu počtu obyvateľstva v poproduktívnom veku

a predlžovaním strednej dĺžky života. Počet ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci za posledné obdobie nedosahoval výrazné zmeny. Obec plní v území najmä funkciu obytňú, pričom predstavuje prímestskú obytňú zónu mesta Prešov. Z hľadiska zamestnanosti je väčšina obyvateľov zamestnaná v službách, poľnohospodárstve a v priemysle. Vzhľadom na vidiecky charakter sídla väčšina obyvateľov obce dochádza za prácou do regionálnych sídel (dominuje predovšetkým krajské a okresné sídlo Prešov). K 31.12.2014 dosahoval počet obyvateľov obce 983 obyvateľov, z toho 494 (50,25 %) tvorili ženy. V uvedenom roku bol celkový prírastok obyvateľstva 8 osôb, pričom 137 z nich bolo v predproduktívnom veku, 717 v produktívnom veku a 129 v poproduktívnom veku.

Demografický vývoj obce

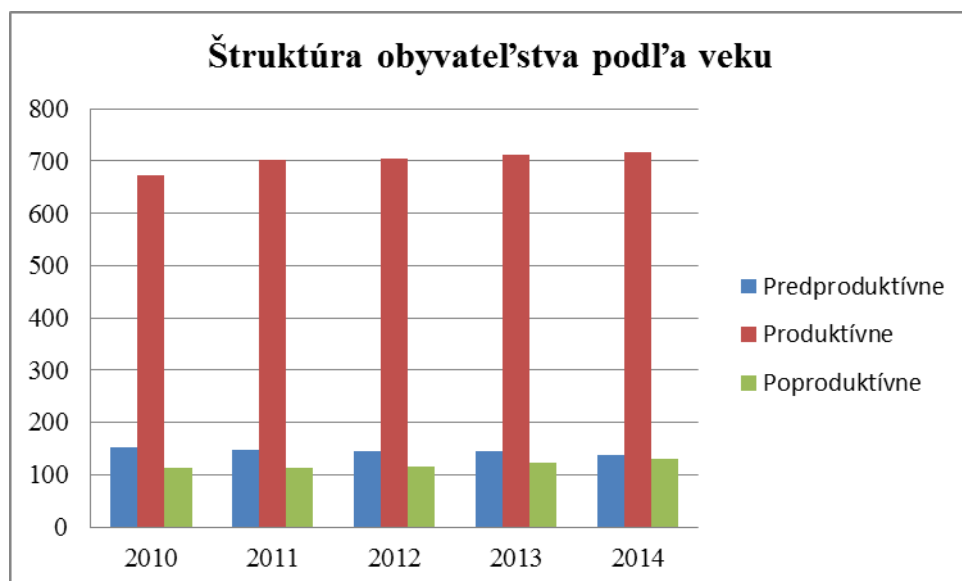
Graf č. 1 Vývoj počtu obyvateľov

Zdroj: www.statistics.sk

Vzhľadom na vidiecky charakter sídla, rastúce nároky obyvateľstva po kvalite a dostupnosti služieb a celospoločenský trend pohybu predovšetkým mladých a vzdelaných ľudí sťahovať sa do miest je výrazný nárast počtu obyvateľov obce v strednodobom horizonte nepravdepodobný. Kladný vplyv na početnosť obecnej populácie môže mať výraznejšie posilnenie trendu mestského obyvateľstva preferovať bývanie (nielen víkendové a rekreačné) na vidieku. Na základe uvedeného je možné predpokladať postupný mierny nárast počtu obyvateľov obce Záhradné do výhľadového roku 2030.

Graf č. 2 Štruktúra obyvateľstva

Zdroj: www.statistics.sk

Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku 65 a viac rokov (dôchodcovia a pracujúci dôchodcovia).

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania poukazuje na skutočnosť, že najväčší percentuálny podiel obyvateľov má ukončené úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou a učňové vzdelanie.

Tabuľka č. 4 Vzdelanostná štruktúra

		Pohlavie		Spolu
		muži	ženy	
Základné		60	91	151
Učňovské (bez maturity)		106	63	169
Stredné odborné (bez maturity)		54	52	106
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		25	13	38
Úplné stredné odborné (s maturitou)		83	94	177
Úplné stredné všeobecné		10	24	34
Vyššie odborné vzdelanie		4	8	12
Vysokoškolské bakalárske		11	14	25
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		31	39	70
Vysokoškolské doktorandské		1	0	1
Vysokoškolské spolu		43	53	96
Študijný odbor	prírodné vedy	2	0	2
	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	6	9	15

	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., spec. odb.)	5	2	7
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	6	2	8
	zdravotníctvo	3	2	5
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ- OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	10	15	25
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	9	21	30
	vedy a náuky o kultúre a umení	0	1	1
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	0	0	0
	nezistený	2	1	3
Bez školského vzdelania		69	83	152
Nezistené		17	12	29

Zdroj: www.statistics.sk

Z hľadiska vierovyznania je najviac zastúpená Rímskokatolícka cirkev. Evidovaní sú aj veriaci Gréckokatolíckej cirkvi, Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, ako aj obyvatelia bez vyznania.

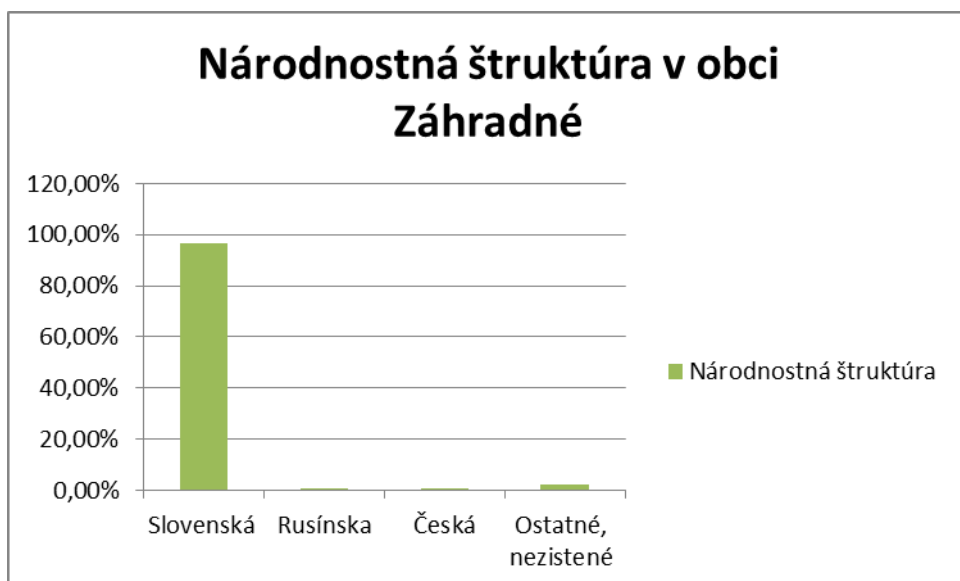
Graf č. 3 Náboženské vyznanie

Zdroj: SODB 2011

V obci žije najviac obyvateľov slovenskej národnosti v percentuálnom vyjadrení predstavujú z celkového počtu obyvateľov 97%. Ostatné národnosti sú zastúpené v obci Záhradné veľmi malých hodnotách.

Graf č. 4 Národnostná štruktúra

Zdroj: SODB 2011

Migračné saldo vyjadruje rozdiel medzi počtom vyst'ahovaných osôb z obce a počtom prisťahovaných. Počet vyst'ahovaných od roku 2011 sa zvýšil najmä v dôsledku odchodu mladých ľudí za prácou do iných regiónov resp. zahraničia.

Tabuľka č. 5 Migračné saldo

Kategórie	2010	2011	2012	2013	2014
Prisťahovaní	19	20	11	16	32
Odstťahovaní	16	11	11	6	32
Migračné saldo	3	9	0	10	0

Zdroj: www.statistics.sk

Hospodárstvo obce, stav vybavenosti a obsluhy územia

Obecná a regionálna ekonomika je založená predovšetkým na poľnohospodárskej prvovýrobe, s ňou spojenými službami a na živnostenskom podnikaní. V samotnej obci Záhradné sú evidovaní 8 samostatne hospodáriaci roľníci, 59 podnikateľov - živnostníkov (stav podľa ŽR SR k 31.12.2014) a 20 právnických osôb (PO-ziskové 14, PO-neziskové 6) podnikajúce (majúce sídlo) na území obce Záhradné (stav podľa OR SR k 31.12.2014). Poľnohospodárske družstvo Sekčov hospodáriace aj v katastri v obci Záhradné rovnako zamestnáva obyvateľov obce a vykazuje svoju činnosť predovšetkým v poľnohospodárskej prvovýrobe. V katastrálnom území obce a jeho blízkosti sa obnovila výroba v dvoch miestnych kameňolomoch.

Štruktúra pôdy v obci Záhradné

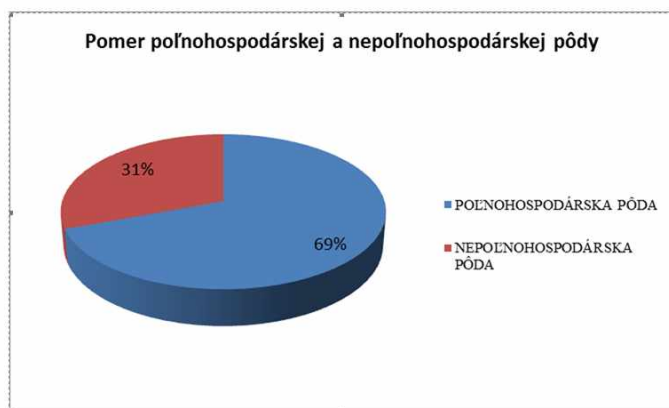
Tabuľka č. 6 Štruktúra pôdy

POĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA	609,32	609,25	608,34	608,35	608,19
ORNÁ PÔDA	260,59	260,56	259,88	259,92	259,79
ZÁHRADY	25,07	25,03	25,25	25,22	25,19
TRVALÉ TRÁVNE PORASTY	321,08	321,08	321,08	321,08	321,08
NEPOĽNOHOSPODÁRSKA PÔDA	267,96	268,03	268,94	268,93	269,09
LESNÉ PLOCHY	125,85	125,85	125,85	125,85	125,85
ZASTAVANÉ PLOCHY	55,4	55,45	55,62	55,69	55,87
VODNÉ PLOCHY	18,66	18,66	18,66	18,66	18,66
OSTATÉ PLOCHY	68,03	68,05	68,79	68,71	68,69
SPOLU VÝMERA PÔDY	877,28	877,28	877,28	877,28	877,28

Zdroj: www.statistics.sk

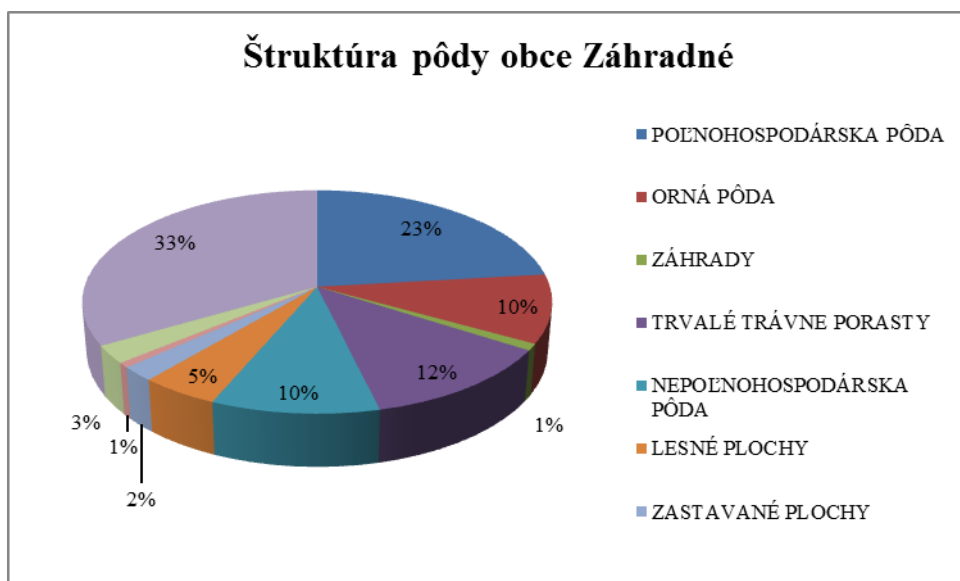
V roku 2014 z celkovej výmery pôdy 877,28 ha predstavovalo 69 % poľnohospodárskej a 31 % nepoľnohospodárskej pôdy. Graf č. 5 a graf č. 6 znázorňuje štruktúru pôdy v katastri obce.

Graf č. 5 Pomer poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy

Zdroj: www.statistics.sk

Graf č. 6 Štruktúra pôdy

Zdroj: www.statistics.sk

V roku 2014 z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy, najväčšiu časť zaberajú trvalé trávne porasty. Orná pôda sa rozprestiera na výmere 259,79 ha, čo predstavuje 29,61 % z celkovej výmery katastra obce. Zvyšok predstavujú záhrady. Najväčšou časťou výmery nepoľnohospodárskej pôdy sú lesné plochy.

Katastrálne územie obce Záhradné patrí medzi tzv. zraniteľné oblasti, a teda poľnohospodársky využívané územie, z ktorého odteká voda zo zrážok do povrchových vôd alebo je vsakovaná do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l-1 alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

Na území obce sa nachádza nasledovná občianska vybavenosť:

- 2 predajne potravín
- kvetinárstvo
- pizzeria
- 1 bar

V obci absentuje stravovacie a ubytovacie zariadenie. Nenachádza sa tu väčšie významné zariadenie turistického ruchu okrem chát, cyklotrás a zariadení občianskej infraštruktúry (miestne kultúrne stredisko, knižnica, kostoly a ihrisko). Rekreačná funkcia v tomto území je málo rozvinutá a má len lokálny význam. Vzhľadom na vhodné prírodné prostredie, blízkosť Prešova a najmä na v ÚPN kraja navrhnutú výstavbu vodných nádrží na

toku Ternianka medzi obcami Záhradné a Tulčík, je jej rozvoj v budúcnosti predpokladaný. Územie obce nie je výrazne zasiahnuté nepriaznivými vplyvmi na životné prostredie.

Z hľadiska **dopravnej a environmentálnej infraštruktúry** v obci a jej katastri možno konštatovať, že obec má čiastočne vybudovanú základnú infraštruktúru. Vyhovujúci je stav plynofikácie a elektrifikácie obce, a to aj do výhľadového obdobia. Oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd a distribúcie pitnej vody prostredníctvom verejného vodovodu je najväčším problémom obce v oblasti infraštruktúry. Územný plán obce predpokladá zásobovanie pitnou vodou obyvateľov obce ako aj občianskej vybavenosti a výrobných zariadení z verejného vodovodu, ktorý bude napojený na prírodný rad z vodárenskej nádrže Starina ako súčasť tzv. tulčícko–ternianskeho skupinového vodovodu. Tento vodovodný systém je v štádiu realizácie, už je vybudovaný prívod vody po susednú obec Tulčík. Obyvatelia používajú vodu z miestnych zdrojov prostredníctvom vlastných studní, čo si vyžaduje vybudovať miestny vodovod. Územný plán obce predpokladá odkanalizovanie obce prostredníctvom splaškovej kanalizácie delenej na odvedenie splaškovej odpadovej vody od obyvateľstva a od občianskej a technickej vybavenosti obce. Čistenie zachytených splaškových vôd je navrhované v mechanicko-biologickej ČOV. Umiestnenie ČOV je navrhnuté na juhovýchodnom okraji obce pri toku Ternianky, ktorá bude recipientom vyčistených vôd. Z hľadiska odvádzania a usmerňovania dažďovej vody územnoplánovacia dokumentácia počíta s kombinovaným spôsobom, systémom dažďovej kanalizácie a rigolov. Program rozvoja obce Záhradné preto počíta s opatreniami zameranými na zlepšenie systému zásobovania pitnou vodou a odkanalizovanie obce.

Z hľadiska **ochrany proti povodňam** sú časti Ternianky i Mošurovanky upravené v úsekoch, ktoré vedú zastavanou časťou obce. Úprava toku Ternianky je vyhovujúca len od mosta na Hlavnej ulici po sútok s Mošurovankou. Program rozvoja obce Záhradné preto predpokladá opatrenia na zlepšenie ochrany pred povodňami. Na ochranu zastavaného územia obce pred prívodnými vodami je navrhnuté v zmysle platného územného plánu vytvorenie dvoch poldrov nad obcou – vybudovaním hrádzí na Ternianke v lokalite Rákoš a na Mošurovanke pod Kútorkami. Úseky tokov v zastavanom území s nevyhovujúcou úpravou budú dobudované vytvorením bermy, miestami doplnenej hrádzou. Potenciál vodných nádrží bude jednak v oblasti stabilizácie vodného hospodárstva a protipovodňových opatrení a zároveň v hospodársko-relaxačnom využití na rekreačné účely a s tým spojené ekonomické aktivity.

Stav **miestnych komunikácií** (chodníkov v dĺžke cca 3 km, cesty v dĺžke cca 5 km a 4 miestnych mostov) je v niektorých miestach v nevyhovujúcom stave. Potreba rekonštruovať, resp. na niektorých úsekoch vybudovať nové miestne komunikácie (ktoré sú vo vlastníctve

obce na vysporiadaných pozemkoch) je investične vysoko náročná a vzhľadom na možnosti obecného rozpočtu si vyžaduje predovšetkým využitie ďalších zdrojov (VÚC, fondy Európskej únie a ďalšie podporné programy regionálne, štátne i komunitárne).

Z hľadiska **výskytu verejnej zelene a parkových plôch** disponuje obec cca 2 ha verejnej zelene (z toho 0,5 ha parkovej zelene). Prírodnú zeleň v riešenom území predstavujú lesné porasty, lúky a pasienky a sprievodná líniová zeleň pozdĺž vodných tokov a erózných rýh. Túto zeleň je potrebné chrániť, má významnú pôdoochrannú a ekologickú funkciu.

Stav **verejného osvetlenia a rozhlasu** zodpovedá jeho veku a opotrebeniu. Verejné osvetlenie zabezpečujú halogénové svietidlá na podperných stĺpoch NN rozvodov pod alebo nad úrovňou vodičov. Program rozvoja obce Záhradné predpokladá vo svojej programovej časti modernizáciu a efektívizáciu nákladov na jeho prevádzku. Ovládanie obecného rozhlasu je z rozhlasovej ústredne v budove Obecného úradu. Na základe auditu prebehne modernizácia verejného osvetlenia i rozhlasu v obci. Obec Záhradné je na pevnú telefónnu sieť napojená z automatickej telefónnej ústredne. Územie obce je pokryté signálom mobilných telefónnych operátorov.

Turistické atrakcie a lokality

Karpatská cyklistická cesta, ktorá vedie obcou je jednou z najvýznamnejších a zároveň jednou z mála turistických atrakcií v katastri obce s nadregionálnym významom. Trasa začína v meste Prešov a pokračuje obcou Záhradné, kde sa nachádza prudké 1 km klesanie k obci asfaltovým povrchom, miestnou komunikáciou III. Triedy. Z obce trasa pokračuje do obce Tulčík a na Demjatu, kde sa vracia na cestu II. Triedy. Novým a výrazným impulzom pre rozvoj cestovného ruchu bude plánovaná výstavba vodných nádrží Brezina na potoku Ternianka medzi Záhradným a Tulčíkom. Niekoľko vodných nádrží – rybníkov v juhovýchodnej časti katastra vytvorí veľmi atraktívne rekreačné prostredie.

Zdroj: Obecný úrad

Hodnotenie a analýza hospodárskej situácie, sociálnej situácie, vybavenosti a obsluhy územia, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry na území obce

Zóna občianskej vybavenosti v obci Záhradné sa nachádza v centre obce okolo nového kostola. Pomerne veľký potenciál pre rozšírenie ponuky a zariadení občianskej vybavenosti má priestor v okolí Obecného úradu, kde sa predpokladá predovšetkým parková výsadba zelene v zmysle vypracovanej projektovej štúdie „Komplexná úprava verejných priestranstiev, výsadba zelene“, ktorá rieši zásady komplexnej úpravy verejných priestranstiev, plôch verejnej zelene a verejne užívaných pozemkov v obci Záhradné s riešeným územím v lokalite centra obce (okolie Obecného úradu), areál základnej školy, zeleň na Lesnej ulici, futbalové ihrisko, cintorín, zeleň medzi Palenčiarskou a Spodnou ulicou, nákupné stredisko a archeologická lokalita - kostol s cintorínom na Cintorínskej ulici.

Dobrovoľný hasičský zbor

V obci je aktívny dobrovoľný hasičský zbor. Činnosť dobrovoľného hasičského zboru bola obnovená v roku 1997, pričom jeho organizačná štruktúra pozostáva z družstva mužov a družstva žien. Okrem činnosti spojených s protipožiarnymi zásahmi a cvičeniami sa zbor venuje aj spoločenským a kultúrnym aktivitám organizovaným v obci i mimo nej (výsadba

stromčekov, pohárové súťaže, stráženie Božieho hrobu, posedenia obyvateľov s hasičmi a pod.).

Materská škola

Budova Materskej školy v obci sa začala stavať v rámci „Akcie Z“ v roku 1978. MŠ bola otvorená k 1. januáru 1983, ale len pre päťročné deti – prípravné oddelenie. Od 1. septembra začala prevádzka pre všetky deti od troch rokov. V súlade so Zákonom č.416/2001 Z.z. o prevode niektorých kompetencií z orgánov štátnej správy na obce a samosprávy sa od 1.júla 2002 stala zriaďovateľom materskej školy obec Záhradné. Od školského roku 2007/08 funguje materská škola ako jednotriedna. Zapísaných bolo 28 detí vo veku od dvoch do sedem rokov.

Budova Materskej školy

Základná škola

Presný dátum zriadenia tunajšej školy sa nezachoval. Predpokladá sa existencia vzdelávacej ustanovizne v obci od 16. storočia. Škola v obci bola zriadená v polovici 19. storočia. Po rokoch bola vybudovaná nová školská budova, už z kameňa, a to na južnom konci dediny blízko kostola. V tejto budove sa vyučovalo až do roku 1916. V tom istom roku bola dokončená nová, terajšia škola. Prvý povojnový školský rok, 1945/46, bol slávnostne otvorený 3. septembra. Škola v Sedikarte bola rozšírená na trojtriednu, pretože ju navštevovalo 112 žiakov. Postupne sa škola pretransformovala na štvortriednu s dvoma oddeleniami ŠKD. Školu navštevovalo v školskom roku 2014/2015 celkom 48 žiakov

a školskú družinu celkom 40 žiakov. Hlavným cieľom vedenia školy bolo a naďalej zostáva „postupne premeniť tradičné memorovacie a encyklopedické vzdelávanie na tvorivo - humánnu edukáciu“. Zariadenie sa zapája do projektov, ktoré prispievajú k zlepšeniu jeho kvality a vybavenosti (o. i. Projektom Infovek, Otvorená škola a Socrates-Comenius).

Pohľad na budovu Základnej školy Záhradné

V obci pôsobí aj **Školský športový klub Radosť pri ZŠ**. Ide o dobrovoľné združenie občanov, ktorí jeho prostredníctvom budú vykonávať záujmovú činnosť v telesnej výchove, športe, turistike a iných obdobných činnostiach a aktivitách.

Ochrana životného prostredia a odpadové hospodárstvo (environmentálna situácia obce)

V obci ani blízkom okolí nie je a ani sa nepredpokladá výskyt väčšieho zdroja znečistenia ovzdušia. Najväčším zdrojom znečisťovania ovzdušia v obci je automobilová doprava nákladná a osobná. Cesty III. triedy prechádzajúce obcou sú pomerne málo dopravne zaťažené, a preto je miera znečisťovania ovzdušia relatívne nízka. Vývoz domového a separovaného odpadu zabezpečuje zmluvný vývozca v súlade so schváleným všeobecne záväzným nariadením o odpadoch. Program rozvoja obce Záhradné predpokladá opatrenia na prevenciu vzniku a odstraňovanie nelegálnych skládok ako aj ďalšie opatrenia súvisiace so

spracovaním odpadov. V oblasti spracovania biologických odpadov, najmä odpady zo zelene, sa predpokladá ich recirkulovanie kompostovaním s možným využitím poľného hnojiska postaveného južne od obce, prípadne vhodné plochy na hospodárskom dvore. Rovnako sa predpokladá vybudovanie zberného dvora.

Situácie v oblasti kultúry na území obce

V zmysle územného plánu obce je potrebné chrániť kompozičnú dominantnosť kostola v centre obce. V katastrálnom území je rovnako potrebné chrániť evidované archeologické lokality. Program rozvoja obce vo svojej programovej časti predpokladá podporu kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností obce. Vysoké prírodné a krajinárske hodnoty má okolitá príroda. Najhodnotnejšie územia sú v masíve Stráží za južným a západným okrajom katastra a pamiatky v blízkych obciach (napr. Fintice, Kapušany). Tieto atraktivity sú však relatívne málo navštevované. Jednou z príčin je aj slabá informovanosť a ich propagácia, druhou príčinou je takmer neexistencia služieb pre cestovný ruch a doplnkových atraktivít. Program rozvoja obce Záhradné počíta vo svojej programovej časti s opatreniami na zlepšenie propagácie, informovanosti a zlepšenia spolupráce v mikroregióne za účelom zvýšenia atraktivity obce a okolia v oblasti. V katastrálnom území obce Záhradné sú evidované 3 archeologické lokality, ktorých sa týka ochrana podľa zákona o pamiatkovej starostlivosti (Rákoš, Cintorínska ulica a centrum obce).

Kostol Sedembolestnej Panny Márie

Aktivity obce v zapájaní sa do projektov a grantov

Obec Záhradné sa v rámci svojich možností snaží okrem financií získaných na základe legislatívnych pravidiel získavať ďalšie zdroje na svoje investičné i neinvestičné aktivity zapájaním sa do rôznych grantových schém a programov. V roku 2005 obec Záhradné získala financie za účelom úpravy areálu ZŠ Záhradné vo výške 23 tis. Sk dotáciou z Ministerstva financií SR, v roku 2007 v rámci programu Ekopolis získala obec ZŠ 30 tis. Sk pre projekt úpravy areálu ZŠ Záhradné. V rámci NEFO fondu VÚC PSK získala obec 100 tis. Sk na projekt „Šatne školského ihriska, prestavba a prístavba“. V rámci programu „Program obnovy dediny“ získala obec Záhradné v roku 2007 grant vo výške 90 tis. Sk na vypracovanie štúdie s názvom „Komplexná úprava verejných priestranstiev, výsadba zelene. V programovom období 2014-2020 program rozvoja obce Záhradné predpokladá aktívne zapojenie obce do čerpania finančných nástrojov Európskej únie. V tomto zmysle sú aj programované opatrenia v programovej časti dokumentu.

Doprava

Dopravne je územie obce prístupné z juhu, východu a zo severu po cestách III. triedy. Najvýznamnejšie je napojenie z juhu, od mesta Prešov, po ceste III. triedy, ktoré je zároveň napojením na cestu medzinárodného významu I. triedy a výhľadovo aj na rýchlostnú cestu v križovatke pri obci Fintice. Tento smer tvorí pre obec základný prístup k nadradenej cestnej sieti i iným druhom dopravy v krajskom sídle. Touto trasou prichádzajú do obce aj linky prímestskej autobusovej dopravy (SAD), ktoré prechádzajú obcou severným smerom na Mošurov, Terňu a V. Slivník. Cesta III. triedy Záhradné – Tulčík sa v Tulčíku napája na cestu II. triedy Kapušany – Bardejov a tvorí aj náhradnú prístupovú trasu do obce z Prešova, keď je cesta z Fintíc nezjazdná v období záplav. S obcou Tulčík je Záhradné spojené aj účelovou poľnohospodárskou komunikáciou vedúcou pozdĺž Ternianky.

Základom komunikačnej siete v riešenom území obce budú naďalej prieťahy ciest III. triedy vedúce obcou ako Hlavná a Tulčícka ulica. Ostatné miestne komunikácie majú funkciu obslužnú. Na existujúcej komunikačnej sieti v obci je viacero nevyhovujúcich križovatiek s nedostatočným rozhľadom. Pozdĺž miestnych komunikácií sú vybudované alebo navrhnuté minimálne jednostranné pešie chodníky šírky 2 m resp. 1,5 m s 0,5 m širokým zeleným pásom.

1.2. Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie predstavujú pre danú obec také faktory, ktoré samotná obec nemôže priamo ovplyvniť. Medzi hlavné vonkajšie faktory sú príležitosti a ohrozenia. Ak ich vie obec správne identifikovať a interpretovať, môže v budúcnosti využiť prichádzajúce príležitosti a eliminovať ohrozenia.

Program rozvoja obce v strednodobom horizonte určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce.

Program rozvoja obce Záhradné sa zaoberá prioritami, ktoré chce obec dosiahnuť v strednodobom horizonte. Ide o priority, ktoré si obec vytýčila v čiastkových cieľoch, ktorých realizácia je naplánovaná v postupných krokoch. Strategickým cieľom Programu rozvoja obce Záhradné je *„Zlepšiť občiansku vybavenosť a stav infraštruktúry v obci.“* Priority Programu rozvoja obce pozostávajú z jednotlivých opatrení, ktoré pomáhajú efektívnejšie naplňať strategický cieľ obce. Obec si v strednodobom horizonte vytýčila nasledujúce priority:

1. Dostavbu a rekonštrukciu základnej infraštruktúry v katastri obce,
2. Zlepšenie občianskej vybavenosti obce,
3. Zlepšenie postavenia obce v regionálnej ekonomike a zvýšenie jej turistického potenciálu.

Analýza finančných potrieb a možností financovania programu rozvoja obce

Dôležitou podmienkou dosahovania priorít obce je ich realizovateľnosť. Obec v záujme posilnenia svojho postavenia musí spĺňať základné podmienky, ako je dobrá technická infraštruktúra a s tým spojené dobré dopravné spojenie, ochrana životného prostredia, či zlepšenie občianskej vybavenosti, čím by prilákala obyvateľov nielen k občasnej návšteve, ale aj k trvalému bývaniu, prípadne na prímestské bývanie. Nevyhnutným predpokladom naplňania programu je zabezpečenie finančných zdrojov a spolufinancovania navrhovaných opatrení.

Pri implementácii Programu rozvoja počíta obec s vlastnými finančnými zdrojmi ako aj s využitím súkromných finančných zdrojov. Podstatnou zložkou finančného plánu je využitie štrukturálnych nástrojov Európskej únie na prefinancovanie časti navrhovaných opatrení. Obec Záhradné ako obec podporovaná z EAFRD sa bude uchádzať o finančný príspevok z Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020. Ďalším finančným zdrojom, s ktorými obec ráta pri realizácii jednotlivých opatrení sú financie a grantové schémy realizované VÚC

a jednotlivými ministerstvami Slovenskej republiky, prípadne grantové schémy nadácií a súkromných spoločností.

1.3. Zhodnotenie súčasného stavu územia

SWOT analýza obce Záhradné

Silné stránky	Slabé stránky
- záujem samosprávy o programovanie a rozvoj obce - existujúca územnoplánovacia dokumentácia - napojenosť obce na elektrickú sieť a ukončená plynofikácia obce - pomerne blízka geografická vzdialenosť okresného a krajského sídla Prešov - priaznivé prírodné podmienky pre poľnohospodársku výrobu a na ňu nadväzujúci spracovateľský priemysel a služby - relatívne vyhovujúci bytový a domový fond, možnosti obce poskytnúť prímestské a záhradné bývanie	- relatívny nedostatok financií na rozvojové a investičné programy v obci - pomerne nízka ponuka služieb v obci - absencia zariadení cestovného ruchu (ubytovacie, rekreačné a pod.) - vysoké investičné náklady na zlepšenie stavu environmentálnej infraštruktúry (kanalizácia, vodovod) a miestnych komunikácií
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť obce zapojiť sa do programov čerpania štrukturálnej pomoci z Programu rozvoja vidieka SR 2004-2006 a ďalších zdrojov Európskej únie - zapojenie obce do regionálnych aktivít investičného aj neinvestičného charakteru - vhodné podmienky pre vidiecku turistiku - strategické plánovanie a investovanie na úrovni obce	- odchod mladých a vzdelaných obyvateľov za lepšími pracovnými a životnými podmienkami - nízka motivácia obyvateľov o život na vidieku - chýbajúce stimuly pre rozvoj služieb a cestovného ruchu - legislatívne a finančné nároky presunu kompetencií na miestnu samosprávu - konkurencia porovnateľných obcí pri čerpaní finančných prostriedkov Európskej únie na podporu regiónov a vidieka

Podmienkou trvalo udržateľného rozvoja obce je využitie silných stránok obce definovaných vo SWOT analýze a eliminácia slabých stránok a ohrození.

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

Strategická časť obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. V tejto časti je definovaná vízia obce, prioritné oblasti, na ktoré sa obec zameria pri rozvoji a strategické ciele.

Vízia je najvšeobecnejším vyjadrením predstavy toho, ako a kde sa obec vidí v dlhodobom horizonte 10-15 rokov. Je obrazom toho, čo chce obec dosiahnuť s využitím jej silných stránok. Obec má základné priority rozvoja, na ktoré sa viažu strategické ciele. Strategické ciele sú konkretizáciou vízie a stanovujú sa na obdobie 7-10 rokov.

Podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR (aktualizovaná v roku 2014) bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov. Očakáva sa, že regióny budú schopné efektívne využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútroregionálne rozdiely. Vízia regionálneho rozvoja Slovenska je definovaná takto: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.

V nadväznosti na víziu a stratégiu Národnej stratégie regionálneho rozvoja si obec stanovila víziu a strategický cieľ rozvoja:

VÍZIA – *Záhradné – obec situovaná v čistom, zdravom prostredí s kvalitnou infraštruktúrou, so silným sociálnym, kultúrnym a hospodársko-spoločenským zázemím, poskytujúca kvalitné bývanie, prímestskú rekreáciu, komplexné služby a oddych pre svojich obyvateľov i návštevníkov.*

STRATEGICKÝ CIEĽ – *„Zlepšiť občiansku vybavenosť a stav infraštruktúry v obci.“*

Tabuľka č. 7 Priority a strategické ciele rozvoja obce

PRIORITY A STRATEGICKÉ CIELE ROZVOJA				
Priorita 1	Priorita 2	Priorita 3	Priorita 4	Priorita 5
Technická infraštruktúra a zveľadenie obce	Cestovný ruch a služby	Sociálna oblasť	Podnikateľský sektor a služby	Životné prostredie
ŠPECIFICKÉ CIELE				
Kvalitná technická infraštruktúra a atraktívna obec	Vybudovaná rekreačná a turistická infraštruktúra	Rozvinutá sociálna infraštruktúra, zlepšené podmienky pre vzdelávanie, kultúru a šport, kvalitný bytový fond	Rozvinutý podnikateľský sektor, priemysel a poľnohospodár stvo	Kvalitné životné prostredie, využívanie OZE a zavádzanie inovácií

Stratégiou je vybudovať v obci čo najlepšie podmienky na život, podporiť podnikanie a rozvoj cestovného ruchu a tým zabezpečiť rozvoj obce pri využívaní vlastného potenciálu. Obec plánuje dobudovať a skvalitniť technickú infraštruktúru v obci, skvalitniť verejné osvetlenie a zjednodušiť pohyb obyvateľov v obci. Dobudovať kanalizáciu a čističky odpadových vôd, čím prispeje k ochrane životného prostredia. Zámerom je rozvinúť cestovný ruch podporou podnikania v obci, rozšírením a skvalitnením služieb v obci, vybudovaním relaxačných a spoločenských objektov a športových zariadení. Tým bude podporená aj sociálna infraštruktúra, ktorá je podmienkou podpory sociálnej oblasti. V tejto oblasti je strategickým cieľom vybudovať kvalitné školské a športové zariadenia, zariadenia a zóny na voľnočasové aktivity, zachovávať kultúru a zabezpečiť vhodné podmienky na bývanie.

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ

V programovej časti sú stanovené priority rozvoja obce, špecifické ciele v rámci jednotlivých priorít a aktivity, ktoré obec plánuje realizovať. Všetky priority a aktivity sú stanovené v súlade so strategickým cieľom rozvoja obce Záhradné.

PRIORITA 1	TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA A ZVEĽADENIE OBCE
Špecifický cieľ	Kvalitná technická infraštruktúra a atraktívna obec
Opatrenie 1.1	Technická infraštruktúra a miestne komunikácie
Aktivity	1.1.1. Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a dostavba kanalizácie, plynofikácie 1.1.2. Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a dostavba vodovodu 1.1.3. Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a dostavba čističiek odpadových vôd 1.1.4. Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia všetkých druhov technickej infraštruktúry 1.1.5. Výstavbou a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov 1.1.6. Skvalitnenie pokrytia obecným rozhlasom, TV signálom a verejným internetom 1.1.7. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia 1.1.8. Zvýšenie bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch 1.1.9. Podpora protipožiarnej ochrany a dobrovoľného hasičského zboru 1.1.10. Skvalitňovanie protipovodňovej ochrany
Opatrenie 1.2	Zveľadená obec
Aktivity	1.2.1. Výstavba odstavných plôch, parkovísk, autobusových zastávok 1.2.2. Výstavba verejných priestranstiev, námestí a parkov

	1.2.3. Osadenie, úprava a starostlivosť o verejnú zeleň 1.2.4. Rekonštrukcia nevyužívaných objektov obce 1.2.5. Vysporiadanie majetkovo právnych vzťahov 1.2.6. Investície do využívania OZE 1.2.7. Nákup, rekonštrukcia a oprava kultúrnych a historických pamiatok. 1.2.8. Rekonštrukcia pamätihodností
--	--

PRIORITA 2	CESTOVNÝ RUCH A SLUŽBY
Špecifický cieľ	Vybudovaná rekreačná a turistická infraštruktúra.
Opatrenie 2.1	Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu
Aktivity	2.1.1. Výstavba a rekonštrukcia turistických chodníkov, cyklochodníkov, náučných chodníkov, bežeckých tratí a pod. 2.1.2. Výstavba a rekonštrukcia oddychových miest s prístreškami, drobná architektúra, studničky, odpočívadlá a pod. 2.1.3. Vybudovanie informačného centra 2.1.4. Značenia, kiosky, tvorba smerových tabúľ a tabúľ na označenie cyklochodníkov, turistických trás a pod. 2.1.5. Spolupráca s okolitými obcami pri budovaní a skvalitňovaní infraštruktúry (spoločný cyklochodník, turistické trasy a pod.)
Opatrenie 2.2	Propagácia a marketing
Aktivity	2.2.1. Tvorba propagačných materiálov, modernizácia webovej stránky obce a tvorba nových webových stránok 2.2.2. Tvorba informačných tabúľ v obci 2.2.3. Prehliadky obce a výkladom pre turistov 2.2.4. Marketingové aktivity 2.2.5. Tvorba stratégií, koncepcií CR a iných rozvojových strategických dokumentov 2.2.6. Organizácia výstav, kongresov, súťaží, podujatí a pod. 2.2.7. Spoločná propagácia a marketing s okolitými obcami

Opatrenie 2.3	Kvalitné ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby
Aktivity	2.3.1. Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia ubytovacích zariadení od 5 do 30 lôžok 2.3.2. Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení (reštaurácie, kaviarne, cukrárne, občerstvenie a pod.) 2.3.3. Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia rekreačných, športových a relaxačných zariadení, centier a zón (bazény, sauna, fitness, masáže a pod.) 2.3.4. Výstavba, dostavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení doplnkových služieb (zábava, požičovne, suveníry, krajčírstvo, čistiareň, obchody a pod.) 2.3.5. Vytváranie podmienok na poskytovanie vzdelávania vytvorenie kongresových priestorov 2.3.6. Spolupráca zariadení cestovného ruchu v obci (tvorba produktov CR) 2.3.7. Spolupráca zariadení cestovného ruchu v okolitých obciach

PRIORITA 3	SOCIÁLNA OBLASŤ
Špecifický cieľ	Rozvinutá sociálna infraštruktúra, zlepšené podmienky pre vzdelávanie, kultúru a šport, kvalitný bytový fond.
Opatrenie 3.1	Sociálne služby
Aktivity	3.1.1. Zvyšovanie kapacity komunitných sociálnych služieb 3.1.2. Rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb 3.1.3. Zriadenie nových alebo rekonštrukcia a modernizácia existujúcich zariadení pre poskytovanie komunitných sociálnych služieb vrátane materiálno-technického vybavenia 3.1.4. Zriadenie denného stacionára 3.1.5. Služby pre seniorov, pohybovo znevýhodnených a občanom odkázaným na pomoc (rozvoz stravy, sociálne poradenstvo a pod.) 3.1.6. Vybudovanie zdravotného strediska 3.1.7. Organizácia akcií a aktivít, zapájanie a podpora seniorov a osamelých obyvateľov

	3.1.8. Podpora seniorských organizácií a spolupráce 3.1.9. Zriadenie Domu smútku, rozšírenie a rekonštrukcia cintorína 3.1.10. Nákup vozidiel pre účely zabezpečenia spoločnej dopravy osôb/špecifickej skupiny 3.1.11. Zabezpečovanie spoločnej dopravy osôb/špecifickej skupiny
Opatrenie 3.2	Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu
Aktivity	3.2.1. Organizácia kultúrnych, športových a spoločenských podujatí 3.2.2. Podpora partnerstiev, klubov, združení 3.2.3. Podpora zachovávaní tradícií a folklóru 3.2.4. Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a vybavenie kultúrnych zariadení 3.2.5. Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia a vybavenie športových zariadení (ihriská, šatne, soc. zariadenia, posilňovne, fitness centrá, športové centrá a pod.) 3.2.6. Výstavba detských ihrísk 3.2.7. Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia MŠ a ZŠ 3.2.8. Finančná podpora vybraných záujmových združení v obci 3.2.9. Podpora spolupráce medzi okolitými obcami pri organizácii kultúrnych, športových a spoločenských podujatí 3.2.10. Tvorba partnerstiev 3.2.11. Aktivity na zvyšovanie povedomia a informovanosti obyvateľov v oblasti kultúry a športu
Opatrenie 3.3	Bytový fond
Aktivity	3.3.1. Územná príprava lokalít pre bývanie 3.3.2. Výstavba bytových domov 3.3.3. Budovanie a zlepšovanie malej infraštruktúry a prístupu k domom a bytom (parkoviská, chodníky, cesty, odvodnenie, spevnenie a pod.) 3.3.4. Údržba a úprava ciest a chodníkov, zimná údržba 3.3.5. Zriadenie technického parku so strojmi na údržbu miestnych komunikácií 3.3.6. Úprava a udržiavanie verejnej zelene v okolí bytových

	domov
Opatrenie 3.4	Vzdelávanie
	3.4.1. Vzdelávacie a informačné aktivity pre záujemcov a poskytovateľov služieb v oblasti cestovného ruchu, ktoré zvýšia odborné vedomosti a zručnosti a napomôžu tak k skvalitneniu služieb 3.4.2. Pomoc na začatie podnikania 3.4.3. Spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb v oblasti cestovného ruchu a ich uvádzania na trh 3.4.4. Vzdelávacie a informačné aktivity v oblasti starostlivosti o životné prostredie (semináre, školenia, letáky a pod.) 3.4.5. Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov, detí a mládeže 3.4.6. Výchova obyvateľov a návštevníkov obce k ochrane prírody 3.4.7. Vzdelávacie aktivity v oblasti využívania OZE 3.4.8. Iné oblasti vzdelávania

PRIORITA 4	PODNIKATEĽSKÝ SEKTOR A SLUŽBY
Špecifický cieľ	Rozvinutý podnikateľský sektor, priemysel a poľnohospodárstvo
Opatrenie 4.1	Podpora podnikateľského sektora
Aktivity	4.1.1. Vytváranie podmienok pre podnikanie 4.1.2. Úprava objektov a plôch na podnikanie 4.1.3. Rozvoj služieb verejnej správy pre malé s stredné podnikanie 4.1.4. Obecná podpora podnikateľov (propagácia, prenájom priestorov za zvýhodnených podmienok a pod.) 4.1.5. Zabezpečenie majetkovo-právnych predpokladov pre opravu, rekonštrukciu alebo odpredaj nevyužívaných budov 4.1.6. Realizácia vzdelávacích a informačných aktivít v oblasti samozamestnania, začatia podnikania, efektívneho podnikania

	4.1.7. Zvyšovanie zamestnanosti podporou podnikania a inovácií 4.1.8. Pomoc na začatie podnikania pre nepoľnohospodárske činnosti vo vidieckych oblastiach
Opatrenie 4.2	Rozvoj poľnohospodárskej a lesníckej činnosti
Aktivity	4.2.1. Podpora a rozvoj poľnohospodárstva 4.2.2. Podpora regionálnej produkcie 4.2.3. Vybudovanie obecného trhoviska (predaj regionálnych produktov) 4.2.4. Podpora poľnohospodárskych podnikov 4.2.5. Podpora mladých poľnohospodárov a malých poľnohospodárskych podnikov 4.2.6. Podpora prvovýrobcov a spracovateľov poľnohospodárskych výrobkov 4.2.7. Podpora lesného hospodárstva 4.2.8. Modernizácia a skvalitnenie lesohospodárskych činností 4.2.9. Činnosti na ochranu a obnovu lesov (požiare, prírodné katastrofy, katastrofické udalosti a iné) 4.2.10. Zriadenie technického parku s lesníckymi technológiami 4.2.11. Zvyšovanie informovanosti a vzdelávanie obyvateľov v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva (Lesná škôlka/škola
Opatrenie 4.3	Spolupráca
Aktivity	4.3.1. Podpora vytvárania partnerstiev 4.3.2. Zlepšenie spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom 4.3.3. Spoločná propagácia v území 4.3.4. Podpora horizontálnej a vertikálnej spolupráce medzi subjektmi krátkeho dodávateľského reťazca 4.3.5. Cezhraničná spolupráca

PRIORITA 5	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Špecifický cieľ	Kvalitné životné prostredie, využívanie OZE a zavádzanie inovácií
Opatrenie 5.1	Starostlivosť o životné prostredie

Aktivity	5.1.1. Úprava obecného potoka a jeho okolia 5.1.2. Rekonštrukcia obecných splavov vody 5.1.3. Čistenie verejných priestranstiev a obytných zón 5.1.4. Čistenie a úprava lesa 5.1.5. Obnova a údržba lesných ciest 5.1.6. Vysádzanie a udržiavanie verejnej zelene a typických rastlín s cieľom zachovania prírodného biotopu 5.1.7. Obnova, rekonštrukcia, úprava a budovanie verejných priestranstiev 5.1.8. Obnova a výmena prvkov drobnej architektúry 5.1.9. Obnova a starostlivosť o prírodné lokality
Opatrenie 5.2	Ochrana životného prostredia
Aktivity	3.3.1. Skvalitňovanie protipovodňovej ochrany 3.3.2. Využívanie prírodných stavebných materiálov pri obecných stavbách 3.3.3. Znižovania energetickej náročnosti verejného osvetlenia 3.3.4. Znižovanie dopadov na životné prostredie v dôsledku znečisťovania ovzdušia vykurovaním a spaľovaním odpadu 3.3.5. Rozvoj odpadového hospodárstva 3.3.6. Lokalizácia a odstraňovanie čiernych skládok 3.3.7. Podpora triedenia a zberu odpadu 3.3.8. Technológia a vybavenie obce na triedenie odpadu (zberný dvor, zberné kontajnery, obecné kompostovisko, recyklácia, spaľovňa a pod.) 3.3.9. Využívanie OZE 3.3.10. Podpora využívania alternatívnych zdrojov energie 3.3.11. Monitoring a verejná kontrola životného prostredia

Tabuľka č. 8 Prehľad programu rozvoja obce Záhradné

PRIORITY				
Technická infraštruktúra a zveľadenie obce	Cestovný ruch a služby	Sociálna oblasť	Podnikateľský sektor a služby	Životné prostredie
OPATRENIA				
1.1 Technická infraštruktúra a miestne komunikácie	2.1 Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu	3.1 Sociálne služby	4.1 Podpora podnikateľského sektora	5.1 Starostlivosť o životné prostredie
1.2 Zveľadená obec	2.2 Propagácia a marketing	3.2 Rozvoj vzdelávania, kultúry a športu	4.2 Rozvoj poľnohospodárskej a lesníckej činnosti	5.2 Ochrana životného prostredia
	2.3 Kvalitné ubytovacie, stravovacie a doplnkové služby	3.3 Bytový fond	4.3 Spolupráca	
		3.4 Vzdelávanie		

(zdroj: vlastné spracovanie)

4. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčného plánu.

4.1. Organizačné zabezpečenie realizácie PRO

Plnenie programu rozvoja obce a realizovanie jednotlivých aktivít, bude zastrešovať samotná obec v spolupráci s ďalšími organizáciami, podnikateľmi a rozvoju obce napomôžu aj obyvatelia. Obec predpokladá a počíta so spoluprácou organizácií, ktoré pôsobia v obci a tiež so spoluprácou v rámci MAS STRÁŽE.

Implementácia PRO bude zabezpečovaná obcou, a teda starostom a Obecným zastupiteľstvom. Z členov obecného zastupiteľstva bude volená komisia, ktorá bude monitorovať plnenie programu rozvoja obce Záhradné. Jednotliví členovia komisie budú poverení konkrétnymi úlohami a v spolupráci so starostom budú riešiť plánované aktivity. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje PRO. Starosta obce riadi samotný proces implementácie PRO a podpisuje schválenie PRO.

Keďže je Program rozvoja obce Záhradné živý dokument, reaguje na zmeny a potreby obyvateľov, jeho implementácia si bude možno vyžadovať aktualizáciu, ktorú bude zastrešovať zvolená komisia.

Úlohou komisie bude:

- monitorovať proces implementácie PRO
- riešiť prípadné problémy a nesúlad
- aktualizácia PRO
- uskutočňovať stretnutia, na ktorých bude prehodnocovať plnenie PRO
- podávať ročnú správu pre Obecné zastupiteľstvo o stave implementácie PRO
- pravidelne komunikovať s občanmi, podnikateľmi a inštitúciami v obci s cieľom zabezpečiť informovanosť o PRO

4.2. Akčný plán

Akčný plán predstavuje aktivity, realizáciou ktorých obec Záhradné dosiahne naplnenie stanovených cieľov. Plán je spracovaný od roku 2015 s výhľadom na 5 rokov. Akčný plán by mal byť každý rok aktualizovaný a pripravený s priamou väzbou na rozpočet.

Tabuľka č. 9 Akčný plán

	Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Opatrenie v rámci PRO
1	Rozširovanie cestnej, verejnej komunikácie	2016 - 2020	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
2	Rekonštrukcia asfaltových povrchov miestnych komunikácií	2016 - 2018	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
3	Rozšírenie elektrifikácie ulíc	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
4	Výkup pozemkov pre investičné akcie	2016 - 2020	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.2
5	Výstavba a rekonštrukcia miestnych chodníkov	2016 - 2018	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
6	Vysporiadanie nevysporiadaných pozemkov	2016 - 2019	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.2
7	Stavebná úprava Obecného úradu v obci Záhradné	2016 - 2018	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.2
8	Prístavba obecných skladových priestorov	2016 - 2020	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.2
9	Výstavba Domu smútku	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.1
11	Rekonštrukcia a modernizácia MŠ	2016 -2017	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2
12	Výstavba športového areálu pri ZŠ - telocvičňa	2017 - 2018	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2
13	Výstavba detského ihriska a fitness športoviska	2016 -2019	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2

14	Zriadenie klubovne ŠK	2016 - 2017	obec	Interné zdroje	3.2
15	Výstavba Baby centrum	2018 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2
16	Výstavba multifunkčného ihriska	2016 -2017	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2
17	Výstavba bicossového centra	2017 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2
18	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2016 - 2017	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
19	Výstavby nájomných sociálnych bytov	2018 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.3
20	Rekonštrukcia a rozšírenie miestneho rozhlasu	2016 - 2017	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
21	Integrovaná preventívna ochrana obce pred povodňami	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	5.2
22	Rozšírenie a rekonštrukcia miestnych mostov	2018 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
23	Výstavba vodovodu	2017 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
24	Rozšírenie kanalizácie a ČOV	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
25	Rozšírenie plynofikácie	2018 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
26	Revitalizácia obecnej zelene	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	5.1
27	Odstránenie nelegálnych čiernych skládok	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	5.2

4.3. Monitorovanie a hodnotenie PRO

Keďže Program rozvoja obce je plánovaný na dlhé obdobie, priebežné monitorovanie a hodnotenie je nevyhnutnou súčasťou. Podkladom pre prácu komisie a zapojenie širokej verejnosti do konkrétnych aktivít je plán hodnotenia PRO. Hodnotenie bude prebiehať na operatívnej úrovni, priebežne počas trvania PRO až po ukončenie. Vstupnými údajmi pri

hodnotení budú monitorovacie ukazovatele a výstupom bude správa z hodnotenia schvaľovaná Obecným zastupiteľstvom, ktorá bude dôležitým dokumentom pre riadenie implementácie PRO. Obecné zastupiteľstvo jeden krát ročne zhodnotí plnenie PRO.

Plnenie jednotlivých aktivít a teda aj celého PRO sa bude monitorovať a hodnotiť podľa daných ukazovateľov. Tie sú zostavené tak, aby zahŕňali každé opatrenie rozvoja obce. Pri ich hodnotení tak bude možné vidieť pokrok alebo prípadné odchýlky. Tabuľka č. 16 zobrazuje monitorovacie ukazovatele a spôsob zisťovania hodnôt týchto ukazovateľov.

Tabuľka č. 10 Monitorovacie ukazovatele

UKAZOVATEĽ	ZDROJ/SPÔSOB ZISŤOVANIA	MERNÁ JEDNOTKA
Počet obyvateľov žijúcich v obci	štatistika	počet
Počet nezamestnaných	štatistika	počet
Spokojnosť obyvateľov so životom v obci	prieskum	%
Migračné saldo	štatistika	+/-
Počet zrekonštruovaných objektov technickej infraštruktúry	interné zdroje	počet
Zrekonštruované miestne komunikácie	interné zdroje	m
Vybudované miestne komunikácie	interné zdroje	m
Zrekonštruované obecné chodníky	interné zdroje	m
Vybudované obecné chodníky	interné zdroje	m
Vybudovaná kanalizácia	interné zdroje	m
Zrekonštruované verejné osvetlenie	interné zdroje	počet
Počet domácností pripojených na verejný internet	interné zdroje, prieskum	počet
Počet domácností s TV signálom	interné zdroje, prieskum	počet
Vybudované cyklotrasy	interné zdroje	m
Počet nových rodinných domov	interné zdroje	počet
Počet nových bytových domov	interné zdroje	počet
Počet novovytvorených pracovných miest v obci	interné zdroje	počet
Počet novovzniknutých podnikov/podnikateľov	interné zdroje	počet
Počet regionálnych producentov	interné zdroje	počet
Počet zrekonštruovaných školských zariadení	interné zdroje	počet
Počet novovybudovaných vzdelávacích zariadení	interné zdroje	počet
Počet novovybudovaných športových zariadení	interné zdroje	počet
Počet zrekonštruovaných športových zariadení	interné zdroje	počet
Počet novovybudovaných detských ihrísk	interné zdroje	počet
Počet nových a revitalizovaných parkov	interné zdroje	počet
Počet vybudovaných relaxačných	interné zdroje	počet

a rekreačných zariadení		
Počet novovybudovaných zariadení poskytujúcich sociálne služby	interné zdroje	počet
Počet rekonštruovaných pamätihodností	interné zdroje	počet
Počet nových služieb a prevádzok	interné zdroje	počet
Počet vybudovaných ubytovacích zariadení	interné zdroje	počet
Počet vytvorených ubytovacích kapacít	interné zdroje, správa príslušných zariadení	počet lôžok
Počet vybudovaných stravovacích zariadení	interné zdroje	počet
Počet domácností, ktoré separujú odpad	prieskum	počet
Počet novovybudovaných čističiek odpadových vôd (obecné, domové, skupinové)	interné zdroje	počet
Počet odstránených čiernych skládok	interné zdroje	počet
Počet domácností využívajúcich OZE	prieskum	počet
Dĺžka protipovodňovej ochrany	interné zdroje	m
Počet uskutočnených vzdelávacích aktivít	interné zdroje, správa príslušných zariadení	počet
Počet účastníkov vzdelávacích aktivít	správa príslušného zariadenia	počet
Počet vytvorených informačných materiálov	interné zdroje	počet
Počet nových informačných tabúl	interné zdroje	počet
Počet kultúrnych a športových akcií zorganizovaných v obci	interné zdroje, správa príslušných zariadení	počet

(zdroj: vlastné spracovanie)

Tabuľka č. 11 Plán hodnotenia a monitorovania

TYP HODNOTENIA	VYKONAŤ PRVÝKRÁT	DÔVOD VYKONANIA
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	2016 - 2022	Každoročne v zmysle platnej legislatívy: Zákon č. 539/2008 Z.z.o podpore regionálneho rozvoja
Tematické hodnotenie časti PRO	2016	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok.
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov, alebo pri návrhu na revíziu PRO.
Ad hoc hodnotenie celého PRO	2018, 2022	V prípade aktualizácie PRO podľa platnej Metodiky pre vypracovanie PRO, ktoré sa očakáva každé 3-4 roky.
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti		Na základe rozhodnutia starostu obce v zmysle príslušných predpisov, na

		základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR a na základe Správy auditu.
--	--	--

(zdroj: vlastné spracovanie)

5. FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje indikatívny finančný plán na celú realizáciu Programu rozvoja obce Záhradné, model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce a hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Financovanie Programu rozvoja obce bude zabezpečené z viacerých zdrojov a väčšina projektov bude financovaných viaczdrojovo. Hlavným finančným zdrojom bude rozpočet obce, ale keďže obec plánuje viacero aktivít, je potrebná aj finančná pomoc z fondov EU a iných. Obec pri financovaní PRO využije nasledovné finančné zdroje:

- rozpočet obce
- fondy Európskej únie
- štátne účelové fondy
- zdroje vyššieho územného celku,
- úverové zdroje,
- súkromné zdroje,
- prostriedky fyzických a právnických osôb
- ostatné verejné zdroje.

5.1. Indikatívny finančný plán PRO

Indikatívny rozpočet je celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej platnosti schváleného PRO, jeho súčasťou je aj plánovaná rezerva tzv. výkonnostná rezerva, a má priamy vzťah k rozpočtu obce (s dosahom na jej hospodárenie) a rešpektuje princípy zodpovedného finančného manažmentu.

Tabuľka č. 12 Indikatívny finančný plán PRO

	ROK								SPOLU
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Hospodárska oblasť	0	0	228 000	1 300 000	150 000	180 000	0	230 000	2 088 000
Sociálna oblasť	0	0	258 000	180 000	80 000	0	0	1 755 000	2 273 000
Environmentálna oblasť	0	0	0	0	0	0	0	6 800 000	6 800 000

(zdroj: vlastné spracovanie)

Väčšina plánovaných aktivít/projektov bude financovaných viaczdrojovým systémom, a teda v kombinácii s viacerými fondmi, ktoré sú pre daný projekt k dispozícii. Financovanie jednotlivých projektov bude závislé od momentálnej finančnej situácie obce. Tabuľka č. 19 zobrazuje model viaczdrojového financovania jednotlivých priorít rozvoja obce Záhradné – technická infraštruktúra, sociálna oblasť, cestovný ruch a služby, podnikania, životné prostredie.

Tabuľka č. 13 Model viaczdrojového financovania

PRIORITNÁ OBLASŤ	CELKOVÉ NÁKLADY
1	6 500 000
2	1 768 000
3	658 000
4	2 235 000
5	0

(zdroj: vlastné spracovanie)

Cieľom hodnotiacich tabuliek pre výber projektov je čo najobjektívnejšie a najzodpovednejšie určiť stupeň priority pripravených projektov. Hodnotiace kritériá boli upravené pre účely obce a budú slúžiť na výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami obce. Tabuľka č. 20 zobrazuje hodnotiace kritériá pre výber projektov a projekty rozdelené do jednotlivých kategórií podľa hodnotiacich kritérií.

Tabuľka č. 14 Hodnotiace kritériá pre výber projektov (upravené pre účely obce)

KATEGÓRIA	DÔLEŽITOSŤ	HODNOTIACE KRITÉRIUM (podmienka – splnenie aspoň jedného kritéria v rámci kategórie)	PROJEKT (tab. č. 15)
1	Najvyššia	Projekty vyplývajúce zo zákona a/alebo legislatívy EÚ Projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu Projekty významne vplývajúce na ekonomický/sociálny/environmentálny rozvoj obce Projekty, ktoré sú pre obce nevyhnuté a dôležité – sú pre obec najdôležitejšie	23, 24

2	Vysoká	Projekty vyplývajúce a podporené v rámci Územného plánu obce Projekty s právoplatným stavebným povolením a ukončeným VO Projekty v rámci pôsobnosti MAS Projekty, ktoré sú pre obec dôležité	1, 3, 5, 7 11, 12, 14, 16, 21, 22
3	Stredná	Projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o cudzie a doplnkové zdroje financovania Projekty, ktoré sú pre obec vhodné a nápomocné	2, 13, 18, 20, 27
4	Nízka	Projekty v štádiu úvah	4, 6, 8, 9, 15, 17, 19, 25, 26,
5	Najnižšia	Ostatné	

(zdroj: vlastné spracovanie)

Finančný rámec na realizáciu PRO pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PRO na celé jeho obdobie. Dobré naplánovať finančnú a inštitucionálnu kapacitu je náročné a dobrý finančný rámec vytvára predpoklady na zvládnutie realizácie PRO v súlade s reálnymi možnosťami obce. Finančný rámec pre realizáciu PRO je spracovaný vo Formulári č. F 2, ktorého sumárom je indikatívny finančný plán PRO.

ZÁVER

SCHVÁLENIE PRO	
Dokument	Názov: Program rozvoja obce Záhradné na roky 2015 - 2022
	Štruktúra: Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.) - Analytická časť - je založená na databáze informácií a ukazovateľov, obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia. Predstavuje súčasný stav hospodárskej, sociálnej a ekonomickej stránky, infraštruktúry a životného prostredia. - Analýza vnútorného prostredia - Komplexná analýza súčasného stavu územia zostavená na základe informácií získaných z relevantných zdrojov. Obsahuje základné informácie o obci, históriu obce, prírodné danosti, sociálno-ekonomickú oblasť, občiansku vybavenosť, analýzu silných a slabých stránok, analýzu príčin a dôsledkov. - Analýza vonkajšieho prostredia - Analýza vonkajšieho prostredia identifikuje hlavné vonkajšie faktory rozvoja obce a vplyvy na vývoj situácie v obci. Hlavné vonkajšie faktory rozvoja predstavujú príležitosti a ohrozenia, vyplývajúce z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. - Zhodnotenie súčasného stavu územia – súčasný stav obce predstavuje SWOT analýza obce Záhradné - Strategická časť - obsahuje víziu s stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia. - Programová časť – v tejto časti sú stanovené priority rozvoja obce, špecifické ciele v rámci jednotlivých priorít a aktivity, ktoré obec plánuje realizovať. - Realizačná časť - je zameraná na popis organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčného plánu. - Finančná časť - obsahuje indikatívny finančný plán na celú

	realizáciu Programu rozvoja obce Záhradné, model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce a hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.
Spracovanie	Forma spracovania: externé poradenstvo
	Obdobie spracovania: 08 – 11/2015
	Riadiaci tím: počet členov 4, počet stretnutí 4
	Pracovné skupiny: počet skupín 1, počet členov 3, počet stretnutí 3
	Externé odborné poradenstvo: Združenie pre rozvoj regiónu, n.o.
	Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou: dotazník, webová stránka, leták, stretnutia, vývesky na obecnom úrade
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy: áno
	Verejné pripomienkovanie: áno
Schválenie	Obecné zastupiteľstvo v Záhradnom schvaľuje Program rozvoja obce Záhradné na roky 2015 – 2022

PRÍLOHY PROGRAMU ROZVOJA OBCE ZÁHRADNÉ

1. Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovnej skupiny
2. Zoznam informačných zdrojov použitých v PR
3. Zoznam skratiek a značiek použitých v PR
4. Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 5 rokov

PRÍLOHA 1 ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU A PRACOVNEJ SKUPINY

RIADIACI TÍM		
Meno	Funkcia v obci	Činnosť v riadiacom tíme
Róbert Tkáč	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu
Ing. Peter Kačmár	zástupca starostu obce	Člen riadiaceho tímu
Ing. Rastislav Oravec	poslanec obce	Člen riadiaceho tímu
Mgr. Erika Rypáková	externý odborník	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa
PRACOVNÁ SKUPINA		
Meno	Oblasť pôsobenia	
Ing. Dušan Damankoš	Zástupca samosprávy obce	
Matúš Rákoš	Súkromný sektor	
Ján Bednár	Dobrovoľný hasičský zbor	

PRÍLOHA 2 ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PR

Národná stratégia regionálneho rozvoja

Štatistický úrad SR

Program rozvoja vidieka SR 2014 - 2020

Program rozvoja obce Záhradné 2015

Územný plán obce Záhradné

Údaje z evidencie Obecného úradu Záhradné

www.sodbtn.sk

www.touristteam.szm.com

www.po-kraj.sk

www.obeczahradne.sk

PRÍLOHA 3 ZOZNAM SKRATIEK A ZNAČIEK POUŽITÝCH V PR

PR	Program rozvoja
PRO	Program rozvoja obce
č.	číslo
Z.z.	Zbierka zákonov
PHSR	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
SR	Slovenská republika
m n.m	metrov nad morom
ZŠ	Základná škola
MŠ	Materská škola
ČOV	čistička odpadových vôd
CR	cestovný ruch
OZE	obnoviteľné zdroje energie
VÚC	Vyšší územný celok
EÚ	Európska Únia
SWOT	analýza silných a slabých stránok, ohrození a príležitostí
a pod.	a podobne

PRÍLOHA 4 AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLADOM NA 5 ROKOV

	Aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie	Opatrenie v rámci PRO
1	Rozširovanie cestnej, verejnej komunikácie	2016 - 2020	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
2	Rekonštrukcia asfaltových povrchov miestnych komunikácií	2016 - 2018	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
3	Rozšírenie elektrifikácie ulíc	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
4	Výkup pozemkov pre investičné akcie	2016 - 2020	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.2
5	Výstavba a rekonštrukcia miestnych chodníkov	2016 - 2018	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
6	Vysporiadanie nevysporiadaných pozemkov	2016 - 2019	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.2
7	Stavebná úprava Obecného úradu v obci Záhradné	2016 - 2018	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.2
8	Prístavba obecných skladových priestorov	2016 - 2020	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.2
9	Výstavba Domu smútku	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.1
11	Rekonštrukcia a modernizácia MŠ	2016 -2017	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2
12	Výstavba športového areálu pri ZŠ - telocvičňa	2017 - 2018	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2
13	Výstavba detského ihriska a fitness športoviska	2016 -2019	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2
14	Zriadenie klubovne ŠK	2016 - 2017	obec	Interné zdroje	3.2
15	Výstavba Baby centrum	2018 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2

16	Výstavba multifunkčného ihriska	2016 -2017	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2
17	Výstavba bicossového centra	2017 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.2
18	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2016 - 2017	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
19	Výstavby nájomných sociálnych bytov	2018 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	3.3
20	Rekonštrukcia a rozšírenie miestneho rozhlasu	2016 - 2017	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
21	Integrovaná preventívna ochrana obce pred povodňami	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	5.2
22	Rozšírenie a rekonštrukcia miestnych mostov	2018 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
23	Výstavba vodovodu	2017 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
24	Rozšírenie kanalizácie a ČOV	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
25	Rozšírenie plynofikácie	2018 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	1.1
26	Revitalizácia obecnej zelene	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	5.1
27	Odstránenie nelegálnych čiernych skládok	2016 - 2022	obec	Interné zdroje/Externé zdroje	5.2